

Obec Sačurov

Sanácia miest s nezákonne umiestneným odpadom v obci Sačurov

**Relevantná štúdia opisujúca činnosť, na ktorú sa nevyžaduje
stavebné povolenie**

Vypracoval: Peter Barát

Dátum: júl 2016

Obsah:

1. Úvod
2. Identifikačné údaje
3. Opis projektu
4. Súlad projektu so stratégiami a koncepciami európskeho, národného, regionálneho alebo miestneho významu
5. Opis budúceho využitia územia, prínosy a význam projektu a opatrenia na elimináciu vzniku miest s nezákonne umiestneným odpadom v budúcnosti

Príloha č. 1 –Navrhované riešenie

1) Úvod

V katastri obce Sačurov sú na viacerých miestach lokalizované nelegálne skládky, ktoré znižujú kvalitu života obyvateľov obce a ohrozujú ich zdravie. Životné prostredie človeka je v súčasnosti vo zvýšenej miere ovplyvňované nárastom odpadových látok, ktoré vznikajú prakticky pri každej ľudskej činnosti, vznikajú ako vedľajší produkt vo sfére spoločenskej výroby a spotreby materiálov a energie. Ľudskou činnosťou vznikajú odpady rôzneho charakteru a vlastností.

Hlavným cieľom projektu je odstránenie nelegálnych skládok a úprava predmetných území do pôvodného stavu. Obec chce sanáciou skládok toto prostredie revitalizovať a zabrániť ďalšiemu nelegálnemu vývozu a hromadeniu komunálneho a iného odpadu. Existenciou nelegálnych skládok je ohrozená fauna a flóra v katastri obce. Ide o ekologické ohrozenie a znečistenie pôdy, vody, ovzdušia.

Odstránenie nelegálnych skládok prispeje k zásadnému skultúrnemu životného prostredia v obci, k likvidácii environmentálnej záťaže, ako aj k odbremeneniu prostredia od tuhých komunálnych odpadov.

Projekt bude financovaný z Environmentálneho fondu pre rok 2016 na činnosť C4: Sanácia miest s nezákonne umiestneným odpadom.

2) Identifikačné údaje

Názov projektu: Sanácia miest s nezákonne umiestneným odpadom v obci Sačurov

Identifikácia obce: Obec Sačurov, Osloboditeľov 385, 094 13 Sačurov

IČO: 00332810

Telefón: 057/4497277, 057/4881250

e-mail: ocu.sacurov.starosta@gmail.com

www: <http://www.sacurov.sk/>

štatutárny orgán: Peter Barát, starosta obce

miesto realizácie projektu: Obec Sačurov

Kataster: Sačurov

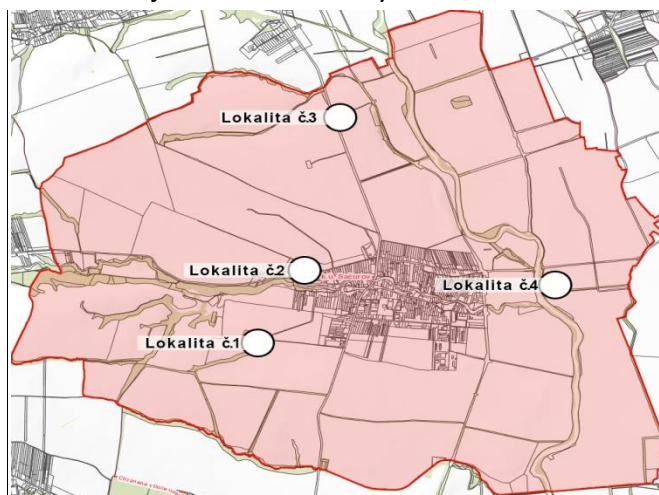
Okres: Vranov nad Topľou

Kraj: Prešovský

3) Opis projektu

Hlavným cieľom projektu je odstránenie vzniknutých čiernych skládok a úprava predmetných území do pôvodného stavu. Obec chce sanáciou skládok revitalizovať územie a zabrániť ďalšiemu nelegálnemu vývozu a hromadeniu komunálneho odpadu. Na odstránenie vzniknutých čiernych skládok a na ich úpravu do pôvodného stavu nie je potrebné stavebné povolenie. Obec túto skutočnosť dokladuje potvrdením príslušného orgánu štátnej správy.

V obci Sačurov sa nachádzajú 4 čierne skládky.

Tieto skládky sa nachádzajú na týchto lokalitách, listoch vlastníctva (LV) a parcelách:

Lokalita č. 1: - Miestne futbalové ihrisko a benzínová pumpa

LV 2703- EKN 3297, LV 1823 -3238, LV 1748 – 3315

Lokalita č. 2 – Za miestnou rómskou osadou

LV 1046 - CKN 1188, 1189, 1196

LV 1566 - EKN 3527/103; LV 1887 - 3526/103; LV 1771- 3525/104; LV 2587 - 3528/103; LV 2587- 3528/100; LV 1566 - 3527/100; LV 1887- 3526/100; LV 1771 -3525/100; LV 1371- 3524/100

Lokalita č. 3 – Smer Vranov nad Topľou – Sačurov, časť Šimonka
LV 2278 - 910/3

Lokalita č. 4 – Smer Dlhé Klčovo – Sačurov, pri rieke Topľa
LV 1995 -1017; LV 292 – 1018; LV 1076 -1019; LV 1005 -1020; LV 1123 -1021;
LV 2065 – 1022; LV 2389 – 1023; LV 980 – 1024; LV 1532-1025; LV 1426 –
1026; LV 2390-1027

Predmetné čierne skládky na ktorých sa nachádza rôzny odpad, najmä plasty, staré šaty, starý nábytok, stavebný materiál a iný tuhý komunálny odpad boli vytvorené neznámym páchatelom. Na základe obhliadky neboli identifikované žiadne nebezpečné odpady. Znečistené parcely, ktoré sú predmetom projektu, vznikli kombináciou komunálneho odpadu z domácnosti, stavebného odpadu, pôdy a porastu a vytvorili aj umelé nánosy, ktoré sú nebezpečné zo zdravotného hľadiska pre obyvateľstvo a z environmentálneho pre životné prostredie. Navyše mnohé časti týchto parciel sú zarastené aj poľným porastom.

Medzi navrhované aktivity projektu patrí:

- zber odpadu – vykopanie, vyťaženie a naloženie odpadu pomocou príslušnej techniky
- zvoz/odvoz odpadu z miesta z nezákonne umiestneným odpadom na skládku odpadu
- uloženie odpadu na legálnu skládku odpadu
- sanácia/úprava miesta do pôvodného stavu - rekultivácia dotknutého územia, na ktorom sa nachádzal nelegálne umiestnený odpad navezením zeminy, zatrávenie zrekultivovaného územia

Vyššie uvedené aktivity budú zabezpečené prostredníctvom zmluvného vzťahu s oprávneným subjektom na nakladanie s odpadmi vybraným na základe verejného obstarávania.

4) Súlad projektu so stratégiami a koncepciami európskeho, národného, regionálneho alebo miestneho významu

Projekt Sanácia miest s nezákonne umiestneným odpadom v obci Sačurov je v súlade s predmetnými strategickými dokumentami medzinárodného, národného i miestneho významu.

Na medzinárodnej úrovni je navrhovaný projekt v súlade so **Siedmym všeobecným environmentálnym akčným programom Únie do roku 2020 (7th EAP - The new general Union Environment Action Programme to 2020)**.

Program sa skladá z deviatich prioritných cieľov

- Ochrana a zlepšenie prírodného kapitálu EÚ.
- Zvýšenie efektivity využívania zdrojov, podpora zeleného, konkurencieschopného, nízko-uhlíkového hospodárstva.
- Ochrana zdravia občanov EÚ pred nepriaznivými vplyvmi, rizikami a tlakmi spojenými s kvalitou životného prostredia.
- Zabezpečenie lepšieho vykonávania právnych predpisov EÚ v oblasti životného prostredia.
- Zabezpečenie využívania najmodernejších poznatkov vedy pri tvorbe environmentálnej politiky.
- Zabezpečenie dostatočných zdrojov a investícií na podporu politiky v oblasti ochrany životného prostredia a klímy.
- Zlepšenie previazanosti environmentálnej legislatívy s ostatnou legislatívou.
- Posilnenie trvalej udržateľnosti miest v EÚ.
- Zlepšenie efektivity EÚ pri riešení regionálnych a globálnych problémov súvisiacich so životným prostredím a zmenou klímy.

Kľúčovou črtou programu je ochrana a zlepšovanie prírodného kapitálu, podpora lepšieho využívania dnešných zdrojov a urýchlený prechod na nízko-uhlíkové hospodárstvo. Program má podporiť trvalo udržateľný rast, vytváranie nových pracovných príležitostí a vytvoriť tak z EÚ zdravšie a lepšie miesto pre život. Predkladaný projekt prispeje k naplneniu tohto hlavného cieľa.

Na národnej úrovni je projekt v súlade s dokumentom "**Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky SR**". Projekt napomáha naplňovať ciele v dvoch oblastiach. V oblasti ochrany a racionálneho využívania vôd je to cieľ:

Cieľ č.9: Zmenšenie množstva a druhov karcinogénnych, teratogénnych, mutagénnych a ďalších škodlivých látok vo vode (polychlórované bifenylly, dusičnany, dusitany, ťažké kovy, polyaromatické uhľovodíky), na vopred stanovenú prípustnú mieru.

V oblasti odpadového hospodárstva sú to konkrétne ciele:

Cieľ č. 4 - Zneškodňovanie komunálnych odpadov na skládkach, ktoré vyhovujú technickým podmienkam a neohrozujú životné prostredie.

Cieľ č. 5 -Zabránenie dovozu nebezpečných odpadov, uplatnenie právnych nástrojov, ktoré budú pôsobiť preventívne a nepripustia nad prípustnú mieru činnosti ohrozujúce a poškodzujúce odpadmi životné prostredie.

Cieľ č. 7 -Systematická sanácia a rekultivácia priestorov skládok odpadov ohrozujúcich životné prostredie a zníženie znečistenia životného prostredia na prípustnú mieru v regiónoch a postupne v celej SR.

Na národnej úrovni je projekt v súlade aj s cieľmi dokumentu "**Program odpadového hospodárstva SR na roky 2016-2020**". Program je piatym národným programom stanovujúcim základné požiadavky, ciele a opatrenia zamerané na oblasť odpadového hospodárstva. Vychádza z vyhodnotenia predchádzajúceho programu (POH SR na roky 2011 až 2015) a z analýzy súčasného stavu a potrieb odpadového hospodárstva SR. Program prihliada na schválený Operačný program Kvalita životného prostredia na programové obdobie 2014 – 2020, ktorý sa bude svojim zameraním významným spôsobom podieľať na smerovaní investícií do infraštruktúry odpadového hospodárstva v časovom horizonte do roku 2020.

Hlavným cieľom odpadového hospodárstva SR do roku 2020 je minimalizácia negatívnych účinkov vzniku a nakladania s odpadmi na zdravie ľudí a životné prostredie. Pre dosiahnutie stanovených cieľov bude nevyhnuté zásadnejšie presadzovanie a dodržiavanie záväznej hierarchie odpadového hospodárstva za účelom zvýšenia recyklácie odpadov predovšetkým pre oblasť komunálnych odpadov a stavebných odpadov a odpadov z demolácií v súlade s požiadavkami rámcovej smernice o odpade. V odpadovom hospodárstve je potrebné naďalej uplatňovať princípy blízkosti, sebestačnosti a pri vybraných prúdoch odpadov aj rozšírenú zodpovednosť výrobcov pre nové prúdy odpadov, okrem všeobecne zavedeného princípu „znečisťovateľ platí“. Pri budovaní infraštruktúry odpadového hospodárstva je potrebné uplatňovať požiadavku najlepších dostupných techník (BAT) alebo najlepších environmentálnych postupov (BEP). Strategickým cieľom odpadového hospodárstva SR zostáva pre obdobie rokov 2016 až 2020 zásadné odklonenie odpadov od ich zneškodňovania skládkovaním obzvlášť pre komunálne odpady.

Opatrenia na dosiahnutie hlavného cieľa odpadového hospodárstva

- implementovať do praxe princíp rozšírenej zodpovednosti výrobcov pre nasledovné vyhradené výrobky: elektrozariadenia, batérie a akumulátory, obaly, vozidlá, pneumatiky a nebalové výrobky,
- zvýšiť úroveň triedeného zberu pre recyklovateľné druhy komunálnych odpadov, najmä pre papier a lepenku, sklo, plasty, kovy a biologicky rozložiteľné komunálne odpady tak, aby boli splnené ciele pre triedený zber komunálnych odpadov,

- zvýšiť recykláciu stavebných odpadov a odpadov z demolácií vrátane činnosti spätného zasypávania tak, aby bol splnený cieľ recyklácie,
- v spolupráci s Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky zaviesť podporu používania materiálov získaných z recyklovaných odpadov na výrobu výrobkov a zlepšenie trhových podmienok pre takéto materiály,
- podporovať financovanie projektov na opätovné používanie a prípravu opätovného používania v komunálnej sfére, napr. tzv. „centrá opätovného používania“,
- zlepšenie stavu informovanosti obyvateľov a všetkých subjektov pôsobiacich v odpadovom hospodárstve o nevyhnutnosti a možnostiach zberu, opätovného používania a recyklácie odpadov, ako aj používania výrobkov, ktoré sú vyrobené recykláciou zavedením účinných a všeobecne prístupných informačných systémov a vedením lokálnych a národných informačných kampaní,
- zvýšenie kontrolnej činnosti všetkých orgánov štátneho dozoru odpadového hospodárstva a obcí za účelom dodržiavania právnych predpisov upravujúcich oblasť odpadového hospodárstva.

Projekt Sanácia nelegálnych skládok v obci Sačurov napomáha zavedeniu opatrenia na predchádzanie vzniku odpadov, znižovanie nebezpečných vlastností odpadov.

Ďalej je navrhovaný projekt tiež v súlade so **"Štátnym programom sanácie environmentálnych záťaží (2016-2021)"**, ktorý predstavuje strategický dokument s celoštátnym dosahom pre systematické odstraňovanie environmentálnych záťaží na Slovensku, ktorý určuje rámcové úlohy a opatrenia na postupné znižovanie negatívnych vplyvov environmentálnych záťaží na zdravie človeka a životné prostredie.

Jednou z priorít je zabezpečiť postupné odstraňovanie environmentálnych záťaží a znižovanie rizík z nich vyplývajúcich. Realizáciou navrhovaného projektu sa prispeje k naplneniu uvedenej priority a cieľa.

Rovnako na regionálnej úrovni je projekt v súlade s **"Programom odpadového hospodárstva Prešovského kraja na roky 2016-2020"**, ktorého hlavný i strategické ciele sú totožné s cieľmi Programu odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2016-2020.

Ciele a opatrenia v záväznej časti programu kraja budú v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva v zmysle § 6 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej zákon o odpadoch) a článku 4 Smernice Európskeho parlamentu a rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc zamerané na:

- a) predchádzanie vzniku odpadov,
- b) príprava na ich opätovné použitie,
- c) recyklácia,
- d) iné zhodnocovanie, napr. energetické zhodnocovanie odpadov,
- e) zneškodňovanie odpadov.

Ďalej je projekt v súlade s "**Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2014-2020**". Dokument bol vypracovaný v súlade s prioritami a cieľmi ustanovenými v Národnej stratégii regionálneho rozvoja Slovenskej republiky a podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie kraja. Zohľadňuje aktuálnu sociálno–ekonomickú situáciu v regióne, nové výzvy i nové podmienky v rámci Európskej únie a Slovenskej republiky.

V rámci kraja existuje množstvo lokalít s environmentálnou záťažou, ktoré z väčšej časti tvorili skládky odpadu. Nie je špecifikované, či išlo o legálne, alebo nelegálne skládky, avšak, ak už legálne skládky tvoria takúto značnú environmentálnu záťaž pre životné životné prostredie, nelegálne skládky túto záťaž podstatne zvyšujú.

Navrhovaný projekt prispieva k naplneniu strategických zámerov a opatrení a to najmä v oblasti zlepšenia manažmentu odpadového hospodárstva a k zvýšeniu účinnosti zhodnocovania bioodpadu.

Navrhovaný projekt je tiež v súlade so strategickým dokumentom miestneho významu - "**PHSR obce Sačurov 2015-2020**". Hlavným cieľom tohto dokumentu v oblasti odpadového hospodárstva sú vytýčené konkrétne aktivity obce.:

- Modernizácia zberného dvora a zvyšovanie vyseparovaného odpadu v obci
- Projekt osvetu, vzdelávania a propagácie separovaného zberu odpadu
- Výstavba kompostoviska a propagácie separovaného zberu odpadu

Strategickým cieľom rozvoja obce Sačurov na roky 2015-2020 je vytvoriť podmienky pre zvýšenie kvality života obyvateľov obce, pre zvýšenie jej konkurencieschopnosti a ekonomickej výkonnosti s vyváženým rozvojom oblasti trvale udržateľného rozvoja.

5) Opis budúceho využitia územia, prínosy a význam projektu a opatrenia na elimináciu vzniku miest s nezákonne umiestneným odpadom v budúcnosti

Odstránením odpadu a sanáciou čiernych skládok vznikne priestor pre rekultiváciu a vybudovanie fungujúceho ekosystému a prispeje k výraznému skvalitneniu životného prostredia v obci a jej okolí. Realizáciou projektu dôjde k odstráneniu nepríjemného zápachu šíriaceho sa zo skládok, k zamedzeniu množenia hlodavcov, invázných druhov rastlín a tým aj možných nebezpečenstiev pre obyvateľstvo, k zamedzeniu rizika kontaminácie podzemných a povrchových vôd, ako aj znečisteniu ovzdušia v dôsledku úletu ľahkého odpadu.

Snahou obce je zabrániť znečisťovaniu okolia obce odpadom a preto chce obec v rámci eliminácie vzniku miest s nezákonne umiestneným odpadom informovať obyvateľov o realizácii predkladaného projektu prostredníctvom obecného rozhlasu, internetovej stránky obce a na informačnej tabuli obecného úradu.

Zlepší sa nielen životné prostredie v danej lokalite, ale prispeje sa aj k motivovaniu obyvateľov i prevencii ich vzniku v budúcnosti. Obyvatelia obce budú taktiež vyzvaní na spoluprácu s obecným úradom a s políciou, aby v prípade podozrenia na pokusy o opätovné nelegálne vyvážanie odpadov informovali pracovníkov obecného úradu alebo políciu.

Celý projekt je zameraný na rozvoj environmentálneho povedomia obyvateľov. Projekt je silnou výzvou a prevenciou pred porušovaním zákona o odpadoch. Aj keď sa môže zdať, že akákoľvek aktivita smerujúca k zlepšeniu životného prostredia nemá zmysel, nie je tomu tak a práve tlak verejnosti či jednotlivcov dokáže zmeniť viac, ako by sa možno očakávalo.

Environmentálne povedomie obyvateľov plánuje obec zvýšiť tlakom na priamu účasť na čistiacom procese, zberom vlastných odpadkov, čistení a skrášľovaní svojho vlastného prostredia.

V prípade náznaku opätovného zakladania čiernej skládky v týchto lokalitách bude snahou obce zabezpečiť jej likvidáciu už v zárodku.

Odstránenie nelegálnych skládok prispeje k zásadnému skultúrnemu životného prostredia v obci, k likvidácii environmentálnej záťaže, ako aj k odbremeneniu prostredia od tuhých komunálnych odpadov.

Všetky uvedené prínosy realizácie projektu spolu prispievajú k zabezpečeniu trvalo udržateľného rozvoja obce, ako aj príľahlého regiónu.

Realizácia projektu Sanácia miest s nezákonne umiestneným odpadom v obci Sačurov je v súlade s prioritami a cieľmi štátnej environmentálnej politiky. Realizáciou projektu sa prispeje k tvorbe ekologickej stability prostredia, zabezpečí sa zneškodnenie nelegálneho odpadu, revitalizácia prostredia, odstráni sa ekologická záťaž a dané územie bude odbremené od zdroja znečistenia v podobe nelegálnych skládok odpadu.

Projekt je v súlade s prioritami štátnej environmentálnej politiky:

- pomoc zaostalým a nezamestnanosťou výrazne postihnutým regiónom a mestám v riešení problémov ich životného prostredia, vrátane zastavenia z toho vyplývajúcich devastačných procesov, okrem toho osobitne deviatim ohrozeným oblastiam s výrazne narušeným prostredím
- revitalizovanie mestskej a vidieckej krajiny, najmä jej oživenie tam, kde už boli eliminované zdroje a faktory poškodzujúce životné prostredie

V rámci cieľov je projekt v súlade:

- Systematická sanácia a rekultivácia priestorov skládok odpadov ohrozujúcich životné prostredie a zníženie znečistenia životného prostredia na prípustnú mieru v regiónoch a postupne v celej SR
- Zneškodňovanie komunálnych odpadov na skládkach, ktoré vyhovujú technickým podmienkam a neohrozujú životné prostredie.
- Obce musia informovať svojich občanov o nových systémoch nakladania s odpadmi v zmysle novej hierarchie odpadového hospodárstva

Príloha č. 1: Navrhované riešenie

aktivita	Názov položky	množstvo	m.j.
----------	---------------	----------	------

Lokalita č. 1: - Miestne futbalové ihrisko a benzínová pumpa

zber	Odkopávka odpadu zo skládky s naložením	30	m3
odvoz	Odvoz NO na skládku každý ďalší 1 km do 50 km x 2 (cesta tam a späť)	39	t
ulož.	Poplatok za uloženie a zneškodnenie zmesového komunálneho odpadu	5	t
	Poplatok za uloženie a zneškodnenie odpadu zo stavieb a demolácií	25	t
sanácia	Plošná úprava terénu - práce	18	m2
zásyp	Plošná úprava terénu - materiál	14	m3

Lokalita č. 2 – Za miestnou rómskou osadou

zber	Odkopávka odpadu zo skládky s naložením	565	m3
odvoz	Odvoz NO na skládku každý ďalší 1 km do 50 km x 2 (cesta tam a späť)	735	t
ulož.	Poplatok za uloženie a zneškodnenie zmesového komunálneho odpadu	680	t
	Poplatok za uloženie a zneškodnenie odpadu zo stavieb a demolácií	55	t
sanácia	Plošná úprava terénu - práce	290	m2
zásyp	Plošná úprava terénu - materiál	135	m3

Lokalita č. 3 – Smer Vranov nad Topľou – Sačurov, časť Šimonka

zber	Odkopávka odpadu zo skládky s naložením	25	m3
odvoz	Odvoz NO na skládku každý ďalší 1 km do 50 km x 2 (cesta tam a späť)	33	t
ulož.	Poplatok za uloženie a zneškodnenie zmesového komunálneho odpadu	13	t
	Poplatok za uloženie a zneškodnenie odpadu zo stavieb a demolácií	20	t
sanácia	Plošná úprava terénu - práce	21	m2
zásyp	Plošná úprava terénu - materiál	14	m3

Lokalita č. 4 – Smer Dlhé Klčovo – Sačurov, pri rieke Topľa

zber	Odkopávka odpadu zo skládky s naložením	42	m3
odvoz	Odvoz NO na skládku každý ďalší 1 km do 50 km x 2 (cesta tam a späť)	55	t
ulož.	Poplatok za uloženie a zneškodnenie zmesového komunálneho odpadu	55	t
	Poplatok za uloženie a zneškodnenie odpadu zo stavieb a demolácií	0	t
sanácia	Plošná úprava terénu - práce	28	m2
zásyp	Plošná úprava terénu - materiál	19	m3